Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

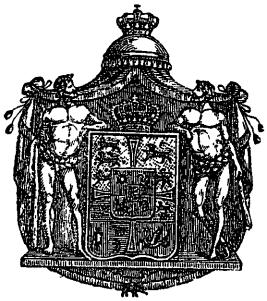
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

MEDDELELSER

FRA

DET STATISTISKE BUREAU.

FJERDE SAMLING.

KJÖBENHAVN.

TRYKT I BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

VED F. S. MUHLE.

1858.

DET STATISTISKE
DEPARTEMENTS BIBLIOTEK
DANMARK

III.

Oversigt

over

Kjöbstadcommunernes og Amtsrepartitionsfondenes Regnskaber

for Aaret 1855.

Önsket efter og Trangen til at kjende Omfanget af alle de Byrder og Afgifter, som til Staten og Communen paahvile Landets Indvaanere i dets forskjellige Dele, har ofte og længe været følt. Allerede förend Finantsernes Offentlighed indförtes, har Regjeringen sögt at fremskaffe de nödvendige Materialier til en aarlig Oversigt over Omfanget af de Byrder og Afgifter, som paahvile Indvaanerne i Landets forskjellige Dele.

I Henhold til Reskr. 9 Febr. 1816, der iblandt Andet tilkjendegav, at Kongen vilde have sig aarligen i April Maaned foredraget, hvormeget Undersaatterne i Kongeriget og Hertugdömmerne i det foregaaende Aar havde været paalagt saavel i kongelige Skatter og Præstationer som i Municipalafgifter og andre offentlige Byrder, udstedte saaledes det daværende Rentekammer under 9 December 1820 en Circulairskrivelse til samtlige Overövrigheder, hvorved det blev paalagt efter et vedfölgende Schema særskilt for Amtets Landcommuner og Kjöbstæder aarligen at indsende, inden Marts Maaneds Udgang, en Oversigt og Beregning over, hvormeget de offentlige Afgifter og Præstationer i det foregaaende Aar havde andraget.

I en lang Aarrække blev det i den omtalte Circulairskrivelse givne Paalæg efterkommet, og de indkomne schematiske Fortegnelser bleve Tid efter anden af det daværende Rentekammer foranstaltet sammenarbeidede og forelagte Hans Maj. Kongen.

Efter Aaret 1848 ere disse Fortegnelser kun indkomne meget sparsomt og ufuldstændigen. Hovedgrundene hertil maae söges deels i de politiske Forhold og deres Følger i en stor Deel af Landet i Aarene 1848 og 1849, deels og især i den Omstændighed, at det anordnede Schema slet ikke længer svarede til Skatte- og Afgiftsvæsenet, saaledes som dette uddannede sig efter 1850. Dette fremgaaer tydeligt af den blotte Betragtning af Schemaet. Ophævelsen af Forskjellen imellem privilegeret og uprivilegeret Hartkorn og den Forandring af Afgiftsvæsenet, som samtidigen indtraadte tildeels som en Følge heraf, maatte gjöre et Schema ubrugeligt, der iblandt Andet syntes at gaae ud paa at oplyse, hvilken Andeel af Afgifterne der faldt paa det privilegerede, og hvilken Andeel paa det uprivilegerede Hartkorn. Et andet Spörgsmaal er det, om Schemaet ikke ved sin förste Fremkomst allerede havde betydelige Mangler, der i Tidens Löb maatte stille sig iveien for dets Afbenyttelse og slöve Interessen for den hele Sag.

Jeg troer imidlertid ikke at behöve at gaae ind paa denne Undersögelse, da jeg maa tilraade at ansee det omhandlede Schema for antiqveret, og da det factisk længe for en stor Deel er blevet betragtet saaledes.

Nödvendigheden af at lade udarbeide nye Schemata til disse Oplysningers Indhentelse maatte saaledes blive indlysende, og paa given Foranledning er ogsaa denne Sag allerede bragt paa Bane for længere Tid siden. Men under de herom förte Forhandlinger maatte det Spörgsmaal opstaae, om det ikke skulde være muligt ad en anden Vei end den ved Circulairet af 1820 foreskrevne, at fremskaffe de attraaede Oplysninger. Det tör nemlig ikke oversees, at man i det Hele bör stræbe

efter kun at paalægge vedkommende Autoriteter at samle og indsende Oplysninger, naar dertil er aldeles tilstrækkelig Grund, og naar det er uundgaaeligt nödvendigt til et bestemt Öiemeds Opnaaelse. Det er ikke blot fordi man ellers paabyrder Vedkommende et Arbeide, der ofte er dem vanskeligt nok, og for hvilket man kunde fritage dem; men det er ogsaa fordi det kun er at vente, at Oplysningerne ville blive indsamlede med Nöiagtighed og Flid, naar det kan lykkes at fremkalde den Anskuelse hos alle Vedkommende, som skulle understötte Arbeidet, at man kun forlanger Oplysninger, som man virkelig vil bruge, og som ikke ad anden Vei kunne haves.

Denne Betragtning, som jeg tillader mig at tillægge en ikke ringe Vægt, maatte lede mig til at undersöge, hvorvidt de Materialier, som ad anden Vei kunne haves, kunne bidrage til at komme til den forönskede Kundskab, og om og hvorvidt det i det Hele vilde være nödvendigt at affordre de Vedkommende særegne Indberetninger om alle Afgifter til Staten og Communen. Thi ligesom det maatte være klart, at Afgifterne til Staten ogsaa ad andre Veie meget let kunne erfares, baade hvad Landet og Kjöbstæderne angaaer, saaledes maatte det heller ikke oversees, at Anordningen af 24 October 1837 § 26 og af 13 August 1841 § 32 Nr. 5 paabyder Offentliggjörelsen af Communalregnskaberne, og det fortjente derfor at undersöges, om ikke de offentlige Regnskaber, som Kjöbstadcommunerne og Amtsraadene saaledes skulle offentliggjöre, indeholde en stor Deel af de Oplysninger, som Circulairet af 1820 netop gik ud paa at fremskaffe. Ialfald maatte det, naar man tilbörligen havde bearbeidet og sammenstillet, hvad der saaledes efter de nævnte Anordninger forelægges Offentligheden, blive klart, hvilke yderligere Oplysninger det endnu maatte være nödvendigt at fremskaffe, for at Omfanget af samtlige Byrder og Afgifter, der paahvile Landets Indvaanere paa de forskjellige Steder, kunde blive klart fremstillet. Först da, naar man saae, hvad man allerede havde, kunde man med Bestemthed sige, hvad man endnu maatte önske at have, og hvorledes det

Schema, der burde aflöse Schemaet af 1820, burde være indrettet.

Efterat have forudskikket disse Bemærkninger, skal jeg nu have den Ære at forelægge Indenrigsministeriet en Bearbeidelse af de for Aaret 1855 af samtlige Kjöbstadcommuner og Amtsraad offentliggjorte Regnskaber, hvorved jeg dog strax maa knytte den Bemærkning, at deraf ikke vil erfares, hvad der paa Landet er udredet til Skole- og Fattigvæsenet, til Veivæsenet samt for Frireiser, forsaavidt Udgifterne hertil ikke falde Amtsrepartitionsfondene tillast. Det vil altsaa ikke kunne undgaaes, for Landets Vedkommende vedblivende paa en eller anden Maade at sörge for, at tilstrækkelige og paalidelige Oplysninger med Hensyn til disse saa omfattende Udgiftsbrancher tilveiebringes. Men jeg skal senere nærmere udtale mig herom, ligesom jeg i det Hele skal tillade mig at knytte nogle Bemærkninger til de efterfölgende Fremstillinger:

A. Extract af de communale Regnskaber for Kongeriget Danmarks Kjöbstæder i Aaret 1855.

B. Extract af Amtsraadenes Regnskaber for Amtsrepartitionsfondene i Aaret 1855.

Extract

af

de communale Regnskaber

for Kongeriget Danmarks Kjöbstæder

og af

Amtsraadenes Regnskaber

for Amtsrepartitionsfondene

i Aaret 1855.

A. Regnskabsoversigt for Kongerigets

Communens Navn.	Folketallet den 1ste Februar 1855.	Ind						
		Beholdning ved Aarets Begyndelse.	Paalignet Indvaanerne.			Indtægt af		
			Paa Formue og Leilighed.	Paa Grund og Næring.	Paa anden Maade.	Ialt.	Kapitalrente og Afdrag.	Solgt Eiendom.
Kjöbenhavns Amt.								
Roeskilde	4338	3986	"	"	"	12069	200	"
Kjöge	2659	903	3264	1014	302	4580	30	126
Frederiksborg Amt.								
Helsingör	9097	8049	22537	8579	3475	34591	6427	1854
Hilleröd	2292	681	5111	1821	"	6932	170	1071
Frederikssund	679	179	"	"	"	1775	"	"
Holbæk Amt.								
Holbæk	2811	629	5592	2039	1001	8632	591	11
Nykjöbing	1330	953	1759	1129	276	3164	10	"
Kallundborg	2420	506	"	"	"	7650	"	756
Sorö Amt.								
Ringsted	1477	5376	"	"	"	3173	2050	61
Sorö	1033	189	"	"	"	2882	24	"
Slagelse	4747	2764	7353	3678	1281	12312	459	5
Korsör	2236	5057	"	"	"	5573	103	224
Skjelskör	1379	534	"	"	"	3480	56	98
Præstö Amt.								
Storeheddinge	1231	7	"	"	"	4511	48	"
Nestved	3228	776	8406	3444	1080	12930	"	"
Præstö	1154	907	1609	1041	102	2752	32	6
Vordingborg	1763	"	3711	2054	"	5765	81	18
Stege	1934	75	"	"	"	6127	"	1389
Bornholms Amt.								
Rönne	5239	2886	8773	4148	178	13099	"	436
Hasle	1002	184	"	"	"	1813	"	"
Allinge og Sandvig	872	85	"	"	"	979	790	41
Svanike	973	252	"	"	"	1569	"	90
Nexö	1414	263	"	"	"	2508	3	664
Aakirkeby	587	84	"	"	"	720	13	20

Kjöbstad-Communer i Kalenderaaret 1855.

tægt.

Communens Activa.			Forskjellige og uvisse Indtægter.[1]	Refusion.	Indkomne Restancer.	Laan.	Summa Indtægt.	Den paalignede Sum udgjorde pr. Individ af Communens Folketal.
Afgift og Leie af Jorder samt Recognition og Jagtafgift.	Leie af offentlige Bygninger.	Ialt.						Rdlr. ß
3342	386	3928	2481	95	866	"	**23425**	2 75
3200	747	4103	158	"	405	"	**10149**	1 69
2330	1132	11743	4580	12960	1318	8000	**81241**	3 77
1090	"	2331	1518	812	275	500	**13049**	3 2
252	"	252	114	38	3	"	**2361**	2 59
1023	"	1625	174	495	"	"	**11555**	3 7
61	65	136	33	3	528	"	**4817**	2 36
728	23	1507	1026	552	424	"	**11665**	3 16
4275	"	6386	280	24	"	"	**15239**	2 14
"	"	24	12	238	"	"	**3345**	2 76
6993	102	7559	1911	2090	"	3000	**29636**	2 57
3969	10	4306	71	668	1781	"	**17456**	2 47
195	"	349	140	91	"	"	**4594**	2 50
427	"	475	92	628	192	"	**5905**	3 64
"	"	1868	148	15536	1278	"	**32536**	4 "
364	20	422	98	352	78	"	**4609**	2 37
243	227	569	107	3010	131	"	**9582**	3 26
584	"	1973	176	5	882	"	**9238**	3 16
147	"	583	258	232	894	1400	**19352**	2 48
"	"	93	"	"	"	"	**2090**	1 78
"	30	861	"	"	27	700	**2652**	1 12
3	"	93	"	"	"	"	**1914**	1 59
6	"	673	110	"	35	"	**3589**	1 74
320	"	353	"	"	"	"	**1157**	1 22

[1]) Saasom: Markedsstadepenge, Borgerskabsgebyhrer, Mulcter, Bidrag fra Landsognet, frivillige Bidrag af Private, Forskud etc.

Fortsættelse af

Communens Navn.	Folketallet den 1ste Februar 1855.	Indtægt af						
		Beholdning ved Aarets Begyndelse.	Paalignet Indvaanerne				Indtægt af	
			Paa Formue og Lelighed.	Paa Grund og Næring.	Paa anden Maade.	Ialt.	Kapitalrente og Afdrag.	Solgt Eiendom
Maribo Amt.								
Stubbekjöbing	1191	355	2064	1110	201	3375	4	"
Nykjöbing	2608	794	"	"	"	11087	24	10
Nysted	1227	666	"	"		3678	"	11
Saxkjöbing	1058	"	"	"	"	2868	"	"
Maribo	1960	928	3354	2313	225	5892	2	126
Rödby	1545	"	"	"	"	4914	32	"
Nakskov	3375	"	5386	4239	624	10249	610	"
Odense Amt.								
Odense	12932	3089	26958	6143	14332	47433	405	4850
Kjerteminde	1963	616	"	"	"	3498	"	"
Bogense	1709	799	"	"	"	5479	"	18
Middelfart	1840	163	"	"	"	3465	62	"
Assens	3262	956	5647	1452	288	7387	187	603
Svendborg Amt.								
Nyborg	3565	2449	5942	2346	"	8288	2715	5015
Svendborg	5280	2560	13608	2525	4012	20145	"	184
Faaborg	2777	229	4862	3086	400	8348	18	109
Rudkjöbing	2540	"	5117	2266	115	7498	2	142
Alle Öerne	104727	48929				313190	15148	17938
Hjörring Amt.								
Skagen	1451	373	"	"	"	2670	8	"
Frederikshavn	1467	1051	"	"	"	7302	"	"
Hjörring	2190	1787	5288	1485	447	7220	1398	335
Sæby	966	381	2239	360	992	3591	27	7
Thisted Amt.								
Thisted	2763	1313	"	"	"	8655	34	15
Nykjöbing	1746	948	"	"	"	4378	"	145
Aalborg Amt.								
Aalborg	9102	"	23817	7761	5972	37550	214	17
Nibe	1219	112	3096	615	"	3711	36	"

Oversigt **A.**

tægt.

Communens Activa.			Forskjellige og uvisse Indtægter.	Refusion.	Indkomne Restancer.	Laan.	**Summa Indtægt.**	Den paaligned Sum udgjorde pr. Individ af Communens Folketal.	
Afgift af Leie af Jorder samt Recognition og Jagtafgift.	Leie af offentlige Bygninger.	Ialt.						Rdlr.	ß
45	"	49	"	166	324	"	**4269**	2	80
350	"	384	1700	"	"	"	**13965**	4	24
381	57	449	4	33	"	"	**4830**	3	"
246	43	289	35	21	9	"	**3222**	2	68
155	9	292	99	63	91	"	**7365**	3	"
"	"	32	144	"	"	"	**5090**	3	17
385	"	995	514	"	935	"	**12693**	3	4
7181	478	12914	1343	15412	3878	"	**84069**	3	64
6568	"	6568	198	178	2497	"	**13555**	1	75
3	56	77	23	239	"	"	**6617**	3	20
480	142	684	261	808	47	"	**5428**	1	85
4570	189	5549	"	169	637	800	**15498**	2	25
5046	589	13365	188	8463	1268	1600	**35621**	2	31
1576	"	1760	68	308	3486	"	**28327**	3	78
56	50	233	83	501	"	"	**9394**	3	1
57	"	201	174	19	"	"	**7892**	2	91
56651	4355	96053	18321	64209	22289	16000	**578991**	2	95
345	"	353	22	41	42	"	**3501**	1	81
220	"	220	30	380	10	"	**8993**	4	94
1323	"	3056	321	180	68	"	**12632**	3	29
117	1	152	23	320	24	1400	**5891**	3	69
475	"	524	149	173	2030	"	**12844**	3	13
399	42	586	378	472	174	"	**6936**	2	49
12200	248	12679	278	120	6710	7000	**64337**	4	12
685	70	791	120	133	8	"	**4875**	3	4

Fortsættelse af

Communens Navn.	Folketallet den 1ste Februar 1855.	Ind						
		Beholdning ved Aarets Begyndelse.	Paalignet Indvaanerne.				Indtægt af	
			Paa Formue og Leilighed.	Paa Grund og Næring.	Paa anden Maade.	Ialt.	Kapitalrente og Afdrag.	Solgt Eiendom.
Viborg Amt.								
Viborg	4579	672	9906	6180	247	16333	584	"
Skive	1424	835	3658	3597	271	7526	6	"
Randers Amt.								
Hobro	1538	879	4001	2027	500	6528	"	"
Mariager	578	911	1341	355	137	1833	"	64
Randers	8844	7751	22250	1010	7479	30739	22419	310
Grenaa	1379	3949	2413	664	270	3347	1236	387
Ebeltoft	1211	860	"	"	"	2504	23	707
Aarhuus Amt.								
Aarhuus	8891	18271	"	"	"	32804	"	"
Skanderborg Amt.								
Skanderborg	1271	614	"	"	"	2747	"	"
Horsens	7250	1792	7861	6137	2926	16924	321	43
Veile Amt.								
Veile	4164	1164	5834	1840	646	8320	225	5575
Fredericia	5579	8592	7046	6713	1188	14947	47	1221
Kolding	3476	1020	"	"	"	8191	"	"
Ringkjöbing Amt.								
Lemvig	1107	"	1868	952	44	2864	"	12
Holstebro	1526	662	"	"	"	4300	3	"
Ringkjöbing	1331	875	"	"	"	3996	5	"
Ribe Amt.								
Varde	1855	2024	4171	557	323	5051	"	"
Ribe	3386	3206	"	"	"	5258	1058	4782
Hele Jylland	80293	60042				249289	27644	13620
Tilsammen (uden Kjöbenhavn)	185020	108971				562479	42792	31558

Oversigt **A.**

tægt.

Communens Activa.								Den paaligned Sum udgjørde pr. Individ af Communens Folketal.	
Afgift og Leie af Jorder samt Recognition og Jagtafgift.	Leie af offentlige Bygninger.	Ialt.	Forskjellige og uvisse Indtægter.	Refusion.	Indkomne Restancer.	Laan.	**Summa Indtægt.**	Rdlr.	ß
1046	„	1630	458	1500	6791	„	**27384**	3	55
96	„	102	113	18	56	„	**8650**	5	27
53	46	99	223	146	41	„	**7916**	4	23
106	70	240	31	405	308	„	**3728**	3	17
15896	407	39032	1284	22886	1242	„	**102934**	3	46
1295	341	3259	84	368	294	„	**11301**	2	41
1073	34	1837	70	37	18	150	**5476**	2	7
11418	663	12081	161	6952	1520	„	**71789**	3	66
„	„	„	301	331	162	„	**4155**	2	15
1315	91	1770	111	700	95	„	**21392**	2	32
666	43	6509	672	660	330	„	**17655**	2	„
3186	135	4589	455	11732	1423	„	**41738**	2	65
1691	161	1852	1525	156	„	„	**12744**	2	34
88	„	100	37	1132	164	„	**4297**	2	56
401	„	404	87	525	437	„	**6415**	2	79
1133	„	1138	„	180	314	„	**6503**	3	„
„	„	619	388	„	„	„	**8082**	2	69
9290	„	15130	283	250	70	„	**24197**	1	53
64517	2352	108752	7604	49797	22331	8550	**506365**	3	10
121168	6707	204805	25925	114006	44620	24550	**1,085356**	3	4

Fortsættelse af

Communens Navn.	Ud					
	Lönninger og Pensioner [1]).	Det egentlige Byvæsen [2]).	Indqvartering og Frireiser.	Skolevæsen.	Fattigvæsen.	Valg.
Kjöbenhavns Amt.						
Roeskilde	1443	5939	200	2600	3363	95
Kjöge	1730	4064	"	800	2050	56
Frederiksborg Amt.						
Helsingör	3797	34938	5494	9993	9502	104
Hilleröd	445	2916	2296	1355	1897	"
Frederikssund	414	450	"	462	360	"
Holbæk Amt.						
Holbæk	2223	2199	"	400	2890	35
Nykjöbing	820	441	49	730	690	"
Kallundborg	2135	2678	95	1100	1566	38
Sorö Amt.						
Ringsted	1462	6036	42	818	1850	"
Sorö	765	310	"	260	830	13
Slagelse	2976	13510	4030	2350	3620	40
Korsör	1358	3248	38	1200	2400	"
Skjelskör	988	1197	"	300	900	"
Præstö Amt.						
Storehedinge	813	2509	36	750	740	13
Nestved	1998	6186	15286	1500	2000	"
Præstö	780	2921	"	337	462	"
Vordingborg	2344	745	4918	794	1462	"
Stege	1391	1511	43	1600	1500	48
Bornholms Amt.						
Rönne	1194	2510	"	1800	5200	28
Hasle	209	200	"	550	350	"
Allinge og Sandvig	86	1233	"	200	300	"
Svanike	219	159	"	220	550	6
Nexö	292	405	"	443	1176	8
Aakirkeby	109	327	"	130	100	9

[1]) Herunder Dyrtidstillæg og Dyrtidshjælp, Retsvidnessalair, Jordemoderpenge og Præstelön.

[2]) Herunder Brolægnings- og Veivæsen, Vandvæsen, Brandvæsen. Skorsteensfeining, Lygtevæsen og Vægtervæsen,

Oversigt **A.**

gift.

Delinqvent-Omkostninger.	Ligning-Skat og andre Afgifter til Staten eller Amtet.	Afdrag og Renter af Laan.	Forrige Aars Underbalance samt Refusion.	Udlæg og Forskud.	Udestaaende Restancer.	Uerholdelige og eftergivne Restancer.	Beholdning ved Aarets Slutning.	**Summa Udgift.**
95	3879	696	36	623	1214	"	3242	**20183**
259	"	"	"	137	441	110	502	**9647**
874	4495	377	"	"	2246	150	9271	**71970**
450	964	"	1373	78	234	196	845	**12204**
"	306	"	"	108	49	44	168	**2193**
"	1954	858	"	"	380	"	616	**10939**
102	636	106	"	"	501	"	742	**4075**
312	1621	902	52	845	105	131	87	**11578**
263	1118	104	"	3000	"	18	528	**14711**
112	481	"	"	298	"	"	276	**3069**
472	2206	1399	"	200	25	141	÷ 1535	**30969**
300	1638	1104	38	664	2447	"	3021	**14435**
"	648	"	"	30	"	71	460	**4134**
173	130	305	"	"	211	"	225	**5680**
503	1493	"	"	"	162	43	3365	**29171**
"	"	"	"	"	72	15	22	**4587**
95	"	68	833	"	240	227	÷ 2144	**11726**
273	955	1168	"	"	807	35	÷ 91	**9329**
"	1987	3545	106	9	1223	428	1322	**18030**
"	469	"	"	"	61	3	248	**1842**
"	379	17	"	"	"	21	416	**2236**
"	521	209	"	"	2	17	11	**1903**
"	700	"	"	"	51	"	514	**3075**
"	497	"	"	"	"	"	÷ 15	**1172**

Sundhedsvæsen, Vedligeholdelsen af offentlige Bygninger, Raadhuse, Kirker, Inventariums Anskaffelse, Skatter af Eiendom, Administrations-Udgifter, Renovation etc., forskjellige og tilfældige Udgifter.

Fortsættelse af

Communens Navn.	Udg					
	Lönninger og Pensioner.	Det egentlige Byvæsen.	Indqvartering og Frireiser.	Skolevæsen.	Fattigvæsen.	Valg.
Maribo Amt.						
Stubbekjöbing	518	494	20	1124	650	"
Nykjöbing	1616	2403	"	2317	2680	"
Nysted	545	460	"	930	1040	34
Saxkjöbing	701	269	"	809	1061	"
Maribo	896	1230	"	1100	1765	13
Rödby	856	1006	"	1572	1116	"
Nakskov	2552	3433	"	1141	3204	"
Odense Amt.						
Odense	4513	25794	10500	5260	13000	156
Kjerteminde	1006	3379	"	1200	2600	"
Bogense	886	1648	"	1770	720	"
Middelfart	983	638	57	1250	600	"
Assens	1572	4886	39	2325	4170	53
Svendborg Amt.						
Nyborg	4256	8246	8225	1600	2400	"
Svendborg	820	9192	145	4330	6305	"
Faaborg	1617	1573	94	1454	2717	"
Rudkjöbing	644	1870	"	1702	2405	"
Alle Öerne	55972	163153	51607	60576	91591	749
Hjörring Amt.						
Skagen	359	385	9	500	950	17
Frederikshavn	1100	1074	112	1516	963	13
Hjörring	1195	2719	69	1099	2662	31
Sæby	283	542	52	590	1130	6
Thisted Amt.						
Thisted	891	2219	"	2043	2489	43
Nykjöbing	655	1161	49	894	1093	"
Aalborg Amt.						
Aalborg	3511	11760	2568	7615	9200	148
Nibe	696	246	34	1200	1250	"

Oversigt **A.**

gift.

Delinqvent-Omkostninger.	Lignings-Skat og andre Afgifter til Staten eller Amtet.	Afdrag og Renter af Laan.	Forrige Aars Underbalance samt Refusion.	Udlæg og Forskud.	Udestaaende Restancer.	Uerholdelige og eftergivne Restancer.	Beholdning ved Aarets Slutning.	**Summa Udgift.**
"	500	"	"	113	179	19	652	**3617**
219	1116	595	"	"	751	505	1763	**12202**
140	557	168	"	"	"	72	884	**3946**
87	"	160	63	"	1	66	5	**3217**
197	951	"	273	"	58	47	835	**6530**
64	166	240	"	"	"	"	70	**5020**
"	"	"	879	"	1323	"	161	**12532**
2016	7293	4652	517	519	4553	422	4874	**79195**
"	1090	676	20	629	3138	138	279	**13276**
122	620	132	"	"	"	62	657	**5960**
81	691	136	"	"	27	35	930	**4498**
"	1293	1147	"	378	648	97	÷ 1110	**16608**
12	1480	2354	"	505	1800	123	4620	**31001**
1014	375	"	2248	"	2977	27	894	**27433**
417	1172	438	"	"	"	65	÷ 153	**9547**
"	1334	260	142	"	"	"	÷ 465	**8357**
8652	45713	21816	6580	8134	25926	3328	37194	**541797**
56	598	230	82	39	102	66	108	**3393**
8	628	895	"	"	245	21	2418	**6575**
293	1161	567	"	"	177	"	2659	**9973**
28	487	1908	472	"	76	39	278	**5613**
347	1153	406	"	"	2493	24	736	**12108**
62	755	539	"	"	349	"	1399	**5537**
1638	4737	4590	2716	"	13527	1650	877	**63460**
70	541	"	"	167	47	10	614	**4261**

Fortsættelse af

Communens Navn.	Udgifter: Lönninger og Pensioner.	Det egentlige Byvæsen.	Indqvartering og Frireiser.	Skolevæsen.	Fattigvæsen.	Valg.
Viborg Amt.						
Viborg	2122	5080	1021	3440	4000	80
Skive	1046	1734	"	2040	959	"
Randers Amt.						
Hobro	699	2892	"	1520	1148	"
Mariager	294	377	"	752	597	65
Randers	3143	34726	3950	8535	10926	186
Grenaa	500	3044	59	637	1526	47
Ebeltoft	501	879	50	562	1000	16
Aarhuus Amt.						
Aarhuus	3501	20535	7676	7646	9278	"
Skanderborg Amt.						
Skanderborg	1142	514	"	872	500	"
Horsens	3521	3493	234	3400	4800	"
Veile Amt.						
Veile	1526	6077	46	1600	2358	47
Fredericia	2150	5426	15117	540	4435	92
Kolding	778	4703	"	1710	2438	"
Ringkjöbing Amt.						
Lemvig	360	592	26	560	600	15
Holstebro	926	1627	9	917	1880	"
Ringkjöbing	647	1319	59	700	2432	15
Ribe Amt.						
Varde	859	2840	"	1562	1755	"
Ribe	2400	9081	"	2744	3000	140
Hele Jylland	34784	125075	31120	55194	73369	961
Tilsammen (uden Kjöbenhavn)	88757	288228	82727	115770	164960	1710

f Oversigt **A.**

ift.

Delingvent - Omkostninger.	Lignings-Skat og andre Afgifter til Staten eller Amtet.	Afdrag og Renter af Laan.	Forrige Aars Underbalance samt Refusion.	Udlæg og Forskud.	Udestaaende Restancer.	Uerholdelige og eftergivne Restancer.	Beholdning ved Aarets Slutning.	**Summa Udgift.**
333	1753	1801	"	786	8125	391	÷ 1548	**28932**
"	"	650	"	"	372	28	1821	**6829**
302	596	551	"	"	"	86	122	**7794**
46	315	97	752	166	112	134	21	**3707**
606	4680	1831	"	18909	1094	312	14036	**88898**
432	629	"	"	"	56	2	4369	**6932**
"	554	"	"	147	"	39	1728	**3748**
631	5438	"	"	"	1868	"	15216	**56573**
"	"	"	"	490	103	27	477	**3678**
199	3341	918	57	"	32	107	1290	**20102**
666	1766	504	2087	1301	201	149	÷ 673	**18328**
802	2400	1145	162	"	947	41	8481	**33257**
568	1331	"	"	"	"	133	1083	**11661**
78	579	"	33	586	190	8	670	**3627**
114	515	"	"	"	881	"	÷ 454	**6869**
40	602	200	116	"	155	64	174	**6329**
102	742	"	"	"	"	"	222	**7860**
"	2110	418	"	695	26	"	3583	**20614**
7421	37411	17250	6477	23286	30978	3311	59707	**446658**
16073	83124	39066	13057	31420	56904	6659	96901	**988455**

B. Regnskabsoversigt for Kongeriget

	Folketallet den 1ste Februar 1855.	Tdr. Hartkorn (Ager og Enge og halveret Skovskyld).	Indt			
			Contant Beholdning ved Regnskabsaarets Begyndelse.	Restancer.	Forskud til Fondet, som skulle refunderes eller liqvideres.	Paaligget hele Amtsraads-Distriktets Hartkorn.
			Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	41465	9340	9843	125	"	46299
Roeskilde — —	29912	12031	4844	"	1715	42860
Frederiksborg — —	66498	16459	12508	461	10069	58953
Holbæk — —	73506	24578	9469	7	10083	59505
Sorö — —	65686	23514	13863	"	"	67277
Præstö — —	77291	28192	6414	6	1828	65424
Bornholm — —	28949	8780	5027	"	"	14926
Maribo — —	71132	30012	27175	"	6768	56036
Odense — —	53274	19496	2916	"	8814	52369
Assens — —	31362	11616	3229	1	4909	29040
Svendborg — —	76307	25809	6279	28	6447	68823
Alle Öerne	615382	209827	101567	628	50633	561512
Hjörring Amtsraads Distr. . .	70209	16075	7777	1143	5333	66525
Thisted — — . .	46800	13498	2443	125	"	41889
Aalborg — — . .	60613	18390	6641	297	4405	45975
Viborg — — . .	59857	19251	14785	589	3489	77003
Randers — — . .	64434	24535	9769	75	"	59274
Aarhuus — — . .	35226	12570	7536	"	"	40852
Skanderborg — — . .	45861	11511	3403	22	"	34532
Veile — — . .	63881	19226	9501	"	2475	51270
Ringkjöbing — — . .	59174	18245	24519	1073	24603	42572
Ribe — — . .	59889	16275	1170	"	"	82739
Hele Jylland	565944	169576	87544	3324	40305	542631
Ialt	1,181326	379403	189111	3952	90938	1,104143

Amtsrepartitionsfond i Finantsaaret 18$\frac{55}{56}$.

Indtægt.							Den paalignede Sum.	
Refusioner fra enkelte Dele af Amtsraads-Distr. eller fra andre Amter.	Tilskud fra Kjöbstæderne til enkelte Udgifter.	Tilskud fra Staten til enkelte Udgifter.	Indtægt af Activerne, Renter af Activerne og Afdrag paa Gjæld til Fondet.	Ved Salg af Activer eller ved Laan.	Andre Indtægter.	**Summa Indtægt.**	pr. Individ.	pr. Td. Hartkorn.
Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr. ß	Rdlr. ß
1707		865	175	"	5515	**64529**	1 11	4 92
4546	156	"	"	"	14	**54135**	1 42	3 54
868	273	"	300	"	103	**83535**	" 85	3 56
4620	290	"	"	"	14	**83988**	" 78	2 40
1077	"	"	"	10800	8	**93025**	1 2	2 83
4811	649	"	1319	4983	"	**85434**	" 81	2 31
748	1997	40	2088	"	"	**24826**	" 49	1 67
2308	666	"	"	"	156	**93109**	" 76	1 83
2447	"	"	1354	3229	8	**71137**	" 94	2 66
308	"	"	2535	"	141	**40163**	" 89	2 48
53	358	"	40	"	114	**82142**	" 87	2 64
27882		905	7811	19012	6073	**776023**	" 88	2 65
3232	341	3751	"	"	108	**88210**	" 91	4 13
8852			"	"	266	**53575**	" 86	3 10
5135	"	"	998	18000	668	**82119**	" 73	2 48
3786	202		"	1600	572	**102026**	1 28	4 "
8807	720	"	"	27000	"	**105645**	" 88	2 40
22	"	"	"	"	"	**48410**	1 15	3 24
2856	220	"	20	"	"	**41053**	" 72	3 "
3496	626	360	"	"	49	**67777**	" 77	2 64
10043	9	"	26382	"	15	**129216**	" 69	2 32
7763	"	"	"	15600	4563	**111835**	1 37	5 8
60221			27400	62200	6241	**829866**	" 92	3 19
89008			35211	81212	12314	**1,605889**	" 90	2 87

Fortsættelse a

	Udgifter vedrörende Justits- og Politivæsenet.	Udgifter vedrörende Medicinalvæsenet.	Udgifter i Anledning af Sessionsvæsenet.	Sandflugtsudgifter.	Fribefordringsudgifter.	Udgifter ved Amtsraadet.	Udgifter ved Regulering af Vandlöb.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	9382	1500	43	"	1872	654	"
Roeskilde — —	2182	11518	24	"	1839	394	280
Frederiksborg — —	6419	2597	166	146	3131	408	592
Holbæk — —	2285	7640	350	22	1599	"	"
Sorö — —	1492	1867	46	"	2955	402	436
Præstö — —	2961	3587	249	"	3229	588	"
Bornholms — —	2956	1334	303	"	1341	189	"
Maribo — —	3245	2957	20	"	2593	368	1844
Odense — —	3634	3380	"	"	654	125	"
Assens — —	1846	940	21	"	1933	80	"
Svendborg — —	1505	3340	44	"	3011	"	"
Alle Öerne	37907	40660	1266	168	24157	3208	3152
Hjörring Amtsraads Distr. . .	5411	6486	115	5014	4268	252	545
Thisted — — . .	3374	2230	30	7746	2651	230	125
Aalborg — — . .	2059	2498	76	384	3723	"	"
Viborg — — . .	3459	11297	8	90	3302	445	399
Randers — — . .	3216	2056	"	286	3930	"	"
Aarhuus — — . .	1845	1410	413	"	1480	103	240
Skanderborg — — . .	2577	1566	15	179	2512	"	686
Veile — — . .	2630	2311	32	600	2921	195	"
Ringkjöbing — — . .	1606	2199	70	63	4436	798	255
Ribe — — . .	1573	4575	110	6666	2599	"	417
Hele Jylland	27750	36628	869	21028	31822	2023	2667
Ialt	65657	77288	2135	21196	55979	5231	5819

)versigt **B.**

;ift.

Til Distrikts- og Foderbeste.	Veivæsensudgifter incl. Broudgifter.	Til Daareanstalter for resp. Østifterne eller Nörrejylland.	Andre Udgifter.	Afdrag paa og Renter af Fondets Gjæld.	Forskudsvis afholdte Udgifter, der blive at refundere eller liqvidere.	Refunderede og liqviderede Forskud.	Restancer.	Contant Beholdning ved Regnskabsaarets Slutning.	**Summa Udgift.**
Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
"	36509	"	3249	5830	"	"	172	5318	**64529**
1491	21849	2289	3349	"	1562	705	"	6653	**54135**
844	40996	"	688	3104	8862	"	367	15215	**83535**
"	44486	4681	3320	"	9889	561	"	9155	**83988**
"	72111	4483	5	3933	"	"	"	5295	**93025**
"	55973	5368	5306	"	1600	697	19	5857	**85434**
"	11026	1663	267	1800	"	"	"	3947	**24826**
"	39661	5701	194	240	10977	"	"	25309	**93109**
"	39157	3717	937	6000	8794	2447	"	2292	**71137**
"	19719	2201	492	2877	9461	"	"	593	**40163**
"	49717	4911	1593	"	10264	"	"	7757	**82142**
2335	431204	35014	19400	23784	61409	4410	558	87391	**776023**
"	40653	6114	618	765	6033	"	207	11729	**88210**
1675	25674	5131	283	"	313	"	164	3949	**53575**
"	30303	6976	411	"	4213	5144	273	26059	**82119**
"	59201	7325	506	4372	4296	5435	210	1681	**102026**
3656	76280	9340	1385	900	"	"	"	4596	**105645**
"	35059	1094	124	4538	"	"	"	2104	**48410**
"	21411	4364	2008	400	"	"	17	5318	**41053**
1985	38619	7334	120	"	4805	1207	"	5018	**67777**
"	3615	6937	724	3904	22959	72102	530	9018	**129216**
"	80915	3487	4193	"	4108	1517	109	1566	**111835**
7316	411730	58102	10372	14879	46727	85405	1510	71038	**829866**
9651	842934	93116	29772	38663	108136	89815	2068	158429	**1,605889**

Af Oversigten A fremgaaer, at samtlige Kjöbstadscommuner i Kongeriget, med Undtagelse af Kjöbenhavn, ved Begyndelsen af Aaret 1855 havde:

en Kassebeholdning af	108971	Rdlr.
at det Indvaanerne i bemeldte Aar paalignede Belöb udgjorde	562479	— [1]
Communernes Activer havde givet en Indtægt af	204805	— [2]
hvortil kommer af uvisse eller tilfældige Indtægter	25925	—
og af optagne Laan	24550	—
Endeligen vare indkomne som Refusioner og af Restancer	158626	—
Tilsammen	1,085356	Rdlr.
Ved disse forskjellige Indtægter vare Kjöbstædernes communale Udgifter i 1855 bestridte til Belöb af	988455	—
saa at Kassebeholdningerne ved Slutningen af Aaret udgjorde	96,901	Rdlr.

Af det udgivne Belöb var i 1855 anvendt:

til Lönninger og Pensioner	88757	Rdlr.
- Brolægnings-, Vei-, Vand-, Brand- og Lygtevæsen, Sundhedspleien o. s. v.	288228	—
- Indqvarteringsvæsen	82727	—
- Fattigvæsen	164960	—
- Skolevæsen	115770	—
- Delinqventomkostninger	16073	—

[1]) Af en Deel Regnskaber fremgaaer det, hvormeget der har været paalignet „paa Formue og Leilighed", „paa Grund og Næring" og „paa anden Maade". Da dette imidlertid ikke er iagttaget i alle Regnskaber, har man ikke kunnet optælle de herhen hörende rubra.

[2]) Med Hensyn til Indtægten af Activerne finder det Samme Sted. I nogle Regnskaber er den mere, i andre mindre specificeret. De enkelte rubra have derfor heller ikke kunnet blive sammentalte.

til Ligningsskats Udredelse o. desl. . . .	83124 Rdlr.
i Anledning af Valg	1710 —
til Afdrag og Renter af Laan	39066 —
- Dækning af forrige Aars Underbalance samt Refusioner	13057 —
- Forskud og Udlæg	31420 —
- Restancers Dækning	63563 —
Tilsammen	988455 Rdlr.

Det vil af denne sammenfattede Oversigt erfares, at medens Kjöbstædernes communale Udgifter i det Hele udgjorde 5 Rdlr. 33 Sk., eller naar man fradrager Forskud og Udlæg samt Restancer, 4 Rdlr. 80 Sk. pr. Individ af deres Befolkning efter Folketællingen af 1 Febr. 1855, udgjorde det i 1855 **paalignede** Belöb ikkun 3 Rdlr. 4 Sk. pr. Individ. I Gjennemsnit var dette nemlig det Belöb, som pr. Individ var paalignet Kjöbstadbeboerne; men naar man betragter Paaligningen i hver enkelt Kjöbstad for sig, vil man see, at en meget stor Forskjel i denne Henseende fandt Sted. Den verserede imellem 5 Rdlr. 27 Sk. pr. Individ (Skive) og 1 Rdlr. 12 Sk. (Sandvig og Allinge). I 23 Kjöbstæder var det paalignede Belöb over, i 41 under og i 2 lige med Gjennemsnitsforholdet.

Fremdeles vil det sees, at den paalignede Sum i det Hele forholdt sig til Indtægten af Communens Activer som 100 : 36, og naar man til disse sidste lægger de forskjellige og uvisse Indtægter som 100 : 41 — med andre Ord at et Belöb ligt omtrent $^{2}/_{5}$ af det paalignede Afgiftsbelöb til Communaludgifternes Bestridelse tilflöd Communerne af deres Eiendomme. Men ogsaa i denne Henseende fandt en meget stor Forskjel Sted mellem de enkelte Kjöbstadcommuner; thi medens Indtægten af Communens Activer incl. de uvisse Indtægter for Sorö kun udgjorde 1 pCt. af det paalignede Belöb, forholdt hiin sig til dette for Ribe som 293 : 100, det vil sige, der indflöd i Communens Kasse næsten tre Gange saa meget af dens Activer som af de Indvaanerne paalignede Bidrag til Communen.

Kassebeholdningerne i samtlige Kjöbstadcommuner var, som Oversigten viser det, ved Aarets Begyndelse . . . 108971 Rdlr., ved Aarets Slutning . . . . . 96901 — Beholdningerne vare altsaa gaaede omtrent 12000 Rdlr. tilbage, i Gjennemsnit c. 200 Rdlr. pr. Kjöbstad — men ogsaa i denne Henseende vare, som det kunde ventes, Forholdene heelt forskjellige. Randers, som havde begyndt Aaret med en Kassebeholdning af 7751 Rdlr., sluttede det med 14036 Rdlr. pr. Kasse; og i flere andre Kjöbstæder var der ligeledes en langt större Kassebeholdning ved Aarets Slutning end ved dets Begyndelse; derimod fandt netop det Modsatte Sted i andre Kjöbstæder. Slagelse, som havde begyndt Aaret med en Beholdning af 2764 Rdlr., endte det med en Gjæld af 1333 Rdlr., Assens, Viborg og Veile, som havde begyndt Aaret med Kassebeholdninger resp. af 956, 672 og 1164 Rdlr., endte det med Gjæld af resp. 1110, 1548 og 673 Rdlr.

At gaae i Detail med Hensyn til Indtægt og Udgift, og at gjöre en Sammenligning mellem de forskjellige Kjöbstæder indbyrdes, hvad enkelte Indtægtskilder eller enkelte Udgiftsbrancher angaaer, vilde ikke være muligt, saalænge den önskelige Eensartethed i Regnskabsformen ikke er tilveiebragt, hvorom jeg senere skal udtale mig. Det turde neppe heller være hensigtsmæssigt at gjöre nogen Sammenligning, saalænge man alene har et enkelt Aar for sig. En saadan kan först lade sig gjöre med Nytte, naar man betragter en Række af Aar paa eengang.

Jeg skal derfor kun udhæve et eneste Punkt, der turde vise, hvor vanskeligt det er at gjöre Sammenligninger af denne Art, naar ikke Regnskaberne ere meget detaillerede og Regnskabsformen overalt er den samme.

Blandt Udgifterne findes under Rubrum „Indqvartering og Frireiser" et Belöb af 82727 Rdlr., hvoraf der falder paa Helsingör 5494 Rdlr., paa Nestved 15286 Rdlr., paa Nyborg 8225 Rdlr., paa Odense 10500 Rdlr., paa Fredericia 15117 Rdlr. og paa Aarhuus 7676 Rdlr., tilsammen 62298 Rdlr. Disse 6 Kjöb-

stæder synes altsaa at have baaren 3/4 af det hele af Kjöbstæderne til Indqvartering og Frireiser udredede Belöb. Men paa Indtægtssiden findes, at disse 6 Kjöbstæder af Refusioner, der, som bekjendt, hovedsageligen skee paa Grund af Indqvarteringen, i Aarets Löb have havt en Indtægt af resp. 12960 Rdlr., 15536 Rdlr., 8463 Rdlr., 15412 Rdlr., 11732 og 6952 Rdlr., tilsammen 71055. — Naar man derfor ikke bliver staaende ved Udgiftssiden alene, kommer man snart til den Indsigt, at de nævnte Kjöbstæder ikke have havt den Udgift af Indqvartering og Frireiser, som det kunde synes; men om de overhovedet have havt nogen Udgift heraf og hvilken, vil ikke kunne udledes af de foreliggende Materialier.

Et andet slaaende Exempel herpaa frembyder Randers, hvor der som Udgift til Indqvartering og Frireiser er opfört 3950 Rdlr., men som i det samme Aar har havt en Indtægt af 22886 Rdlr. som Refusion, hovedsageligen for Indqvartering.

I den meddeelte Oversigt over Kjöbstædernes Indtægter og communale Udgifter er, som det ikke vil være undgaaet Opmærksomheden, Kjöbenhavn ikke medtaget. Schemaet af 1820 har heller ikke været beregnet paa Hovedstaden, ligesom de tidligere paa Overövrighedernes Indberetninger grundede Oversigter ikke toge Hensyn til denne. Det turde imidlertid være af Interesse at see, hvorledes det i denne Henseende forholder sig i Hovedstaden, og i hvilket Forhold det til communale Udgifter der paalignede Belöb staaer til det paalignede Afgiftsbidrag i Kjöbstæderne.

I Aaret 1855 blev 644586 Rdlr. paalignet Hovedstaden, hvilket efter Folketællingen den 1 Februar s. A. udgjör 4 Rdlr. 47 Sk. pr. Individ*). Der faldt altsaa i Kjöbenhavn 1 Rdlr. 43 Sk. mere pr. Individ end paa Kjöbstadbeboerne i Gjennemsnit; men i enkelte Kjöbstæder, navnligen Skive og Frederikshavn, var det paalignede Bidrag i 1855 endog större end i Kjöbenhavn og i andre næsten lige saa stort som der.

*) Hovedstadens Befolkning var, som bekjendt, ved sidste Folketælling: 143591.

Kjöbenhavns samtlige communale Udgifter i 1855 androge 1,073079 Rdlr., dens Indtægter 1,056817 Rdlr.; dens Kassebeholdning, som ved Aarets Begyndelse havde været 100205 Rdlr., var derfor aftagen med 16262 Rdlr. og var ved Aarets Slutning kun 83943 Rdlr.

Et andet interessant Punkt at oplyse er, hvorledes det paalignede Belöb til communale Öiemed er steget i de sidste 10 Aar. Efter den af det daværende Rentekammer til H. M. Kongen indgivne Oversigt for Aaret 1845 var i dette Aar paalignet samtlige Kjöbstæder, med Undtagelse af Hovedstaden, et Belöb af 389768 Rdlr., hvilket udgjorde af Kjöbstædernes daværende Folkemængde — 150515 efter Folketællingen af 1845 — 2 Rdlr. 56 Sk. pr. Individ. Det er vistnok sandt, at der dengang blev paalignet flere Bidrag, som nu ikke paalignes som communale, f. Ex. Bidraget til de provindsielle Straffeanstalter, men paa den anden Side er Ligningsskatten tilkommet, saa at Sammenligningen kan ansees for nogenledes sikker.

Det paalignede Belöb for 1845 udgjorde i Hovedstaden 449881 Rdlr.; da Hovedstadens Befolkning den 1 Februar 1845 var 126787, vil derefter udkomme 3 Rdlr. 53 Sk. pr. Individ.

Communalafgifternes Belöb kan saaledes siges i de sidste 10 Aar at være steget i Hovedstaden med 26,8 pCt. pr. Individ og i de andre Kjöbstæder med 17,7 pCt. pr. Individ.

Af Oversigten B fremgaaer det, at i Amtsrepartitionsfondene vare ved Begyndelsen af Aaret 1855:

Kassebeholdningerne	189111	Rdlr.
det til samtlige Amtsrepartitionsfonds paalignede Belöb udgjorde	1,104143	—
hertil kom Indtægt af Activerne ved Forrentning, Salg af eller Laan paa samme .	116423	—
Refusioner og Tilskud fra Staten, Kjöbstæder o. s. v.	89008	—

Forskud og indbetalte Restancer	94890 Rdlr.
Andre Indtægter	12314 —
Tilsammen	1,605889 Rdlr.
Ved disse Indtægter vare Udgifterne bestridte til Belöb af	1,447460 —
saa at Kassebeholdningerne ved Udgangen af 1855 udgjorde	158429 Rdlr.

Af det udgivne Belöb var i 1855 anvendt:

til Udgifter vedrörende Justits- og Politivæsenet .	65657 Rdlr.
- — — Medicinalvæsenet	77288 —
- — — Sessionsvæsenet	2135 —
- — — Sandflugten	21196 —
- — — Fribefordring	55979 —
- — — Amtsraadene	5231 —
- — til Regulering af Vandlöb	5819 —
- — til Distrikts- og Foderheste	9651 —
- — til Veivæsenet	842934 —
- — til nye Daareanstalter	93116 —
- Afdrag paa og Renter af Gjæld	38663 —
- forskudsviis afholdte Udgifter	108136 —
i Anledning af Forskud og Restancer	91883 —
til andre Udgifter	29772 —
Tilsammen	1,447458 Rdlr.

Af denne sammenfattede Oversigt over Amtsrepartitionsfondenes Indtægter og Udgifter vil det sees, at Udgifterne i langt större Forhold bestrides ved paalignede Bidrag end dette er Tilfældet med de Udgifter, som forefalde i Kjöbstadcommunerne.

Sammenholder man Landets Hartkorn i det Hele med Totalbelöbet af den paalignede Sum, vil man see, at der pr. Td. Hartkorn i Gjennemsnit kom et Bidrag af 2 Rdlr. 87 Sk. Ogsaa her maatte naturligviis en ikke ringe Forskjel finde Sted, og medens det paalignede Bidrag i Ribe Amtsraadsdistrikt ud-

gjorde 5 Rdlr. 8 Sk. pr. Td. Hartkorn, udgjorde det i Bornholms Amtsraadsdistrikt kun 1 Rd. 67 Sk. pr. Td. Hartkorn. Imellem disse to Yderpunkter bevægede Forskjellen sig, saa at i 9 Amtsraadsdistrikter betaltes et höiere Bidrag end efter Gjennemsnitsforholdet, i 12 et ringere.

Hovedudgiften, som udredes af Amtsrepartitionsfondene, er for Veivæsenet; denne udgjorde i 1855 langt over Halvdelen af samtlige Udgifter, som faldt dem tillast, hvorved heller ikke maa oversees, at störstedelen af de refunderede og liqviderede Forskud ligeledes ere for Udgifter til Veivæsenet, hvilket alene kan forklare, at der i Ringkjöbing Amt i dette Aar er opfört et uforholdsmæssigt ringe Belöb til Veivæsenet.

Det vil heller ikke være uden Interesse at gjöre en Sammenligning imellem, hvad der i 1845 og i 1855 er blevet paalignet til Amtsrepartitionsfondene. I 1845 udgjorde Belöbet 617025 Rdlr., i 1855 udgjorde det derimod 1,104143 Rdlr. Paaligningen er altsaa stegen med c. 80 pCt., fra 1 Rdlr. 62 Sk. til 2 Rdlr. 87 Sk. pr. Td. Hartkorn. Men det maa naturligviis ved denne Sammenligning heller ikke oversees, hvilke Forandringer den senere Lovgivning har medfört for Amtsrepartitionsfondenes hele Virksomhed og Stilling.

Jeg skal nu gaae over til de enkelte Bemærkninger, som disse Oversigter foranledige; men jeg troer först at burde gjöre opmærksom paa, at de paa en Maade ere uensartede, thi for Oversigten A ligger Kalenderaaret og for Oversigten B ligger Finantsaaret til Grund. Men dette er en Fölge af den bestaaende Lovgivning, og vilde heller ikke undgaaes, ifald Oplysningerne bleve indsamlede paa anden Maade, saalænge det ikke er anordnet for Kjöbstadregnskaberne, hvad der er anordnet for Amtsrepartitionsfondsregnskaberne, at de skulle gaae fra 1 April til 31 Marts eller, med andre Ord, at Finantsaaret skal lægges til Grund for dem.

Betragter man nu Oversigten A, vil det ikke kunne undgaae Opmærksomheden, at de saavel paa Indtægts- som Udgifts-

siden angivne Rubra hverken ere saa bestemte eller saa detaillerede, som det kunde önskes. Det vil let bemærkes, for at nævne et Exempel fra Indtægtssiden, at eet Rubrum for „Kapitalrente og Afdrag" egentlig kaster 2 Indtægtsposter af meget forskjellig Natur sammen. Det Samme kan siges om det tilsvarende Rubrum „Afdrag og Renter af Laan" paa Udgiftssiden. Men man har været nödt til denne, ligesom til de andre mindre heldige Posteringer, fordi en Deel af Communalregnskaberne ere saaledes indrettede, og mangle den nöiagtige Specification og det nödvendige Detail. De Rubra, hvortil man saaledes har været nödt til at indskrænke Fremstillingen, have imidlertid ikke engang kunnet blive udfyldte for alle Kjöbstæders Vedkommende. Af ikke faa Kjöbstadsregnskaber kan det f. Ex. slet ikke erfares, efter hvilken Norm eller paa hvilken Basis Paaligningen har fundet Sted, og Indtægten af Communens Activer mangle i et Par Regnskaber al Specification, hvorfor de herhenhörende Rubra, som allerede bemærket, ikke have kunnet blive opsummerede. Det Samme finder, endog i endnu höiere Grad, Sted med Hensyn til Udgifterne til egentlig communale Öiemed: Brolægnings-, Vand-, Lygte-, Brandvæsen o. s. v. Her fattes i flere af Regnskaberne næsten alt Detail — hvorved det dog ei maa oversees, at Anordn. af 24 October 1837 § 26 hjemler, at kun en Extract af Regnskaberne offentliggjöres — medens andre tilstrækkeligen specificere disse Udgifter. Det vilde derfor være höist önskeligt og endog nödvendigt, ifald de af Kjöbstadsautoriteterne i Henhold til Anordn. af 24 Octbr. 1837 § 26 aarligen i Trykken udgivne Regnskaber skulle benyttes som Grundlag for et statistisk Arbeide, at foreskrive en almindelig Form for dem, hvorved det betryggedes, at alle de Oplysninger, som man maa attraae at have, klarligen kunne fremgaae af dem.

Paa samme Tid burde det formeentligen ogsaa söges bevirket, at det aarlige Regnskab kom til at indeholde en Oversigt over Communens Kapitalstatus og de Forandringer af samme, der ere foregaaede i Aarets Löb. Flere Kjöbstad-

regnskaber indeholde en saadan Oversigt, men det er langtfra Tilfældet med dem alle; og dog turde en saadan Oplysning være ligesaa interessant som de, Regnskaberne forövrigt kunne give, og maa ansees for uundværlig, naar man vil kunne danne sig en rigtig Forestilling om Communens Frem- eller Tilbagegang i oeconomisk Henseende.

Paa en anden Omstændighed maa jeg ligeledes tillade mig at gjöre opmærksom. Kjöbstadregnskabet skal, efter den ofte citerede § i Anordningen af 1837 först „foranstaltes offentliggjort ved Trykken", naar det er revideret og decideret, efter at være i 3 Uger udlagt til Eftersyn. Den praktiske, og indtil en vis Grad nödvendige Følge heraf er, at Regnskabet först offentliggjöres meget længe efter dets Afslutning, ikke sjeldent först efter et heelt Aars Forlöb. Naar de ommeldte Regnskaber derfor skulle tjene til Grundlag for den forönskede Oversigt, maatte den Foranstaltning træffes, at en Afskrift af samme indsendtes til det statistiske Bureau, forinden Revisionen og Decisionen havde fundet Sted, samtidigt med den paabudne Fremlæggelse til Eftersyn. Den mindre Grad af Nöiagtighed, som derved vilde kunne bringes ind i Oversigten, vil dog ialtfald blive meget ubetydelig og næsten for Intet at regne, og vil desuden kunne finde sin Berigtigelse i Oversigten for det næste Aar.

De ovenfor gjorte Bemærkninger finde ogsaa Anvendelse paa Oversigten B. Dette gjælder naturligviis mindre Indtægtssiden end Udgiftssiden, men paa denne er denne Mangel ofte meget fremtrædende, thi medens det af enkelte Regnskaber kan sees, til hvormeget de egentlige Delinqventomkostninger belöbe sig, hvad der gaaer til Politibetjentes, Arrestforvareres, Retsvidners Lön, til Arrestreqvisiter o. s. v., savne ikke faa Regnskaber al Detail i saa Henseende, og indbefatte alle disse Udgifter under den fælles Benævnelse „Udgifter vedrörende Justits- og Politivæsenet", ved hvilket Rubrum man derfor maatte blive staaende. Det Samme kan siges med Hensyn til Udgifterne vedrörende Medicinalvæsenet; i enkelte Regnskaber ere disse

specificerede, som foranledigede af epidemiske Sygdomme, til veneriske Syges Kuur, til syge Soldater, Reserver og Sömiliter, til Vaccinationsudgifter, til Jordemodervæsenet, til Apothekervisitationer, ved Syns- og Obductionsforretninger, til Amts-Sygehuse og Daareanstalter o. s. v.; men i andre savnes enhver Specification i saa Henseende. Desuden findes adskillige Uovereensstemmelser i Posteringsmaaden, der gjör det höist vanskeligt at sammenligne Udgifterne i de forskjellige Distrikter. Jeg skal paavise en saadan som et Exempel. Medens de efter Loven af 8 Juni 1855 til de almindelige Daareanstalter udredede Bidrag findes opförte i en egen Rubrik i de allerfleste Regnskaber, hvilket vistnok er det Rigtige, findes dette ikke iagttaget i Regnskaberne fra et Par enkelte Amter, og da disse ikke kunne staae til Restance med den dem efter den citerede Lov paalignede Sum, maa Belöbet være optaget under en anden Post, uden at det engang med Sikkerhed kan siges under hvilken. Det turde derfor ogsaa her være aldeles nödvendigt, naar disse Regnskaber skulle benyttes til et statistisk Arbeide, at bevirke dem affattede efter en eensartet Model, og at der saaledes tilveiebragtes en Eensformighed med Hensyn til dem, der vilde gjöre, at Oversigten kunde blive oplysende og belærende.

Hvad med Hensyn til Kjöbstædernes Regnskaber er bemærket, at man ved flere af disse savner en Kapitalstatus og en Oversigt over de Forandringer, der i denne Henseende ere foregaaede i Aarets Löb, finder sin fulde Anvendelse paa Regnskaberne over Amtsrepartitionsfondene. Det er vistnok paa anden Maade bekjendt, at kun faa af disse eie Kapitaler, men dette er dog Tilfældet med nogle, ligesom det ogsaa er bekjendt, at nogle Amtsrepartitionsfond have en ikke ubetydelig Gjæld. En klar Fremstilling af de Forandringer, som i denne Henseende i Aarets Löb kunne være skete, maa derfor være af almindelig Interesse og turde være aldeles i Overeensstemmelse med Anordn. 13 August 1841 § 32 Nr. 5.

Af det saaledes Udviklede turde det være klart, at jeg antager, at der for Kjöbstædernes Vedkommende ikke vil behöves Andet, end at Communalregnskaberne overalt erholde den samme Form og komme til at meddele de samme Oplysninger med Hensyn til Communens Kapitalstatus; thi, naar dette er bevirket, og naar der sörges for, at en Afskrift af Regnskabet inden en vis Frist bliver indsendt til det statistiske Bureau, vil dette ogsaa uden Vanskelighed kunne foranstalte, at en aarlig Oversigt affattes over de Afgifter, som til communale Öiemed paalægges Kjöbstadindvaanerne i hver enkelt Kjöbstad.

Ligeledes turde det være klart, at jeg maa ansee det nödvendigt, at lignende Forbedringer indföres med Hensyn til Regnskaberne over Amtsrepartitionsfondene, af hvilke en Deel af de Udgifter bestrides, til hvilke særegne Bidrag tidligere bleve paalignede, og som derfor havde deres egne Rubra i Schemaet af 1820. Men om end de omtalte Regnskaber paa denne Maade kunne blive saa hensigtsmæssige, at derefter ikke blot en Oversigt over Paaligningen i de forskjellige Amtsraadsdistrikter til de nævnte Fonds aarlig vil kunne leveres, men ogsaa en Oversigt over disse Fonds hele Virksomhed, maa det dog ikke oversees, at flere meget vigtige communale Öiemed bestrides ved Bidrag og Ligninger, der ikke passere disse Fonds. Med Hensyn til Udgifterne til Skolevæsenet, til Fattigvæsenet, til Veivæsenet, til Frireiser, ligesom med Hensyn til de övrige Udgifter, der ikke passere Amtsrepartitionsfondene, maa det derfor ogsaa fremtidigen ansees nödvendigt, at derom aarligen indsendes en Oversigt for hvert Amtsraadsdistrikt, samlet af vedkommende Amtmand, og der inden en vis bestemt Frist maatte blive tilsendt det statistiske Bureau. Naar dette skeer, vil Bureauet blive istand til for hele Landets Vedkommende at udarbeide en Oversigt over alle de Byrder, der paahvile Landets Beboere i dets forskjellige Dele, og over alle Afgifter, som disse have udredet til communale Öiemed.

For at fremskaffe det sidst omtalte Materiale anseer jeg

det nödvendigt, at der udarbeides et nyt Schema i Overeensstemmelse med det nu bestaaende Afgiftsvæsen og med Forbigaaelse af Alt, hvad der paa Schemaet af 1820 maa ansees at være antiqveret, ligesom af det der efter min Anskuelse aldrig burde have været optaget paa samme.

Samtidig med Udarbeidelsen af et nyt Schema burde formeentligen ogsaa nye Regler gives, hvorefter de Naturalier, der udredes, skulle beregnes til Penge, thi det er aabenbart, at de Regler, som i 1820 bleve givne, og som dengang kunne have været ganske passende, nu ikke længer ere tidssvarende, og ikke engang ere overeensstemmende med den nu bestaaende Lovgivning. Det hedder nemlig blandt Andet paa Schemaet af 1820, at Kost til et Fattiglem skal beregnes til 8 Sk. pr. Dag, en Spanddag til 3 Mk. og en Gangdag til 16 Sk. Følgen heraf er, at man paa nogle Steder slet ikke holder sig til disse Regler, imedens man i andre Distrikter troer at kunne eller at burde gjöre det. Men dette gjör naturligviis de efter Schemaet af 1820 for de sidste Aar indkomne Fremstillinger endnu mindre brugbare, og jeg skal kun som Beviis herfor bemærke, at i en af de for 1855 indkomne Amtsindberetninger fandtes opfört til Veiarbeide omtr. 2700 Spanddage, beregnet til 3 Mk., omtrent 8000 til 2 Rdlr. og omtrent 700 til 2 Rdlr. 4 Mk., ligesom omtr. 900 Gangdage til 16 Sk., omtr. 5000 til 24 Sk., omtr. 500 til 48 Sk. og omtr. 2000 til 80 Sk. — Lignende Uovereensstemmelser i Vurderingen af de Naturalier, der ere ydede til Fattig- og Skolevæsenet findes ikke blot, naar man sammenligner Indberetningerne fra de forskjellige Amter, men i et og det samme Distrikts Opgivelser.

Reglerne med Hensyn til dette sidste Punkt blive upaatvivleligen meget vanskelige at bestemme, og det turde være den Side af Sagen, som frembyder de fleste Vanskeligheder. Jeg skal imidlertid for Öieblikket ikke nærmere udtale mig derom, men skal indskrænke mig til den Bemærkning,

at der bör gives Regler, som overhovedet kunne befölges, naar man vil give et sandt Billede af Udgifternes Störrelse paa de forskjellige Steder, medens det er vist at de Regler, der findes tilföiede Schemaet af 1820, nu slet ikke kunne befölges uden at gjöre sig skyldig i aabenbar Feiltagelse i Vurderingen af de paalignede Byrders Omfang.